



Standpunt KNVB over SBR-granulaat kunstgrasvelden en kunstgrasvelden met toegevoegde microplastics

Een direct verbod SBR-rubbergranulaat kunstgrasvelden en kunstgrasvelden met toegevoegde microplastics is onwenselijk voor het voetbal. De KNVB pleit voor het invoeren van een eerlijke en haalbare overgangperiode voor gemeenten en voetbalclubs om hun kunstgrasvelden en het type synthetisch infillmateriaal te vervangen en/of aan te passen. De KNVB stelt een overgangperiode van 12 jaar voor, op voorwaarde dat passende alternatieven beschikbaar zijn.

Onderstaande is de reactie van de Koninklijke Nederlandse Voetbalbond (KNVB) op de internetconsultatie van de Socio-Economische Analyse Commissie (SEAC) van het Europees Agentschap voor chemische stoffen (ECHA) 'voorstel voor een beperking van toegevoegde microplastics'.

Maatschappelijk belang en gezondheid

Voetbal is de meest populaire sport in Nederland. De KNVB heeft 1,2 miljoen leden. Wekelijks organiseert de KNVB 33.000 voetbalwedstrijden, zijn er meer dan 100.000 trainingen. Tot de ledenbasis van de KNVB behoren 3.000 voetbalverenigingen verspreid over het land. Dankzij dit hechte clubnetwerk hoeft iedere inwoner van Nederland gemiddeld niet meer dan 1,6 kilometer naar het dichtstbijzijnde voetbalveld te reizen. Ook besteden vrijwilligers jaarlijks 127 miljoen uur aan het amateurvoetbal en doen 85.000 mensen via voetbal mee aan maatschappelijke –en gezondheidsprojecten. Geen enkele andere sport is zo diepgeworteld in de Nederlandse samenleving als het voetbal is.

Voetbal is meer dan een spel. Een voetbalvereniging is een belangrijke plek waar kinderen opgroeien en zich sociaal ontwikkelen. Dit gebeurt op alle niveaus van de samenleving en dat maakt onze sport zo uniek. Naast een economische investering in de regio en een bijdrage aan het bbp (2,18 miljard euro), bevordert voetbal vooral de sociale cohesie en de ontwikkeling van de Nederlandse samenleving.

Bovendien stimuleert voetbal een gezonde actieve levensstijl. In het licht van de huidige pandemie wordt de bijdrage van sport aan de preventieve gezondheidszorg steeds belangrijker. Dit spoort ons aan om prioriteit te geven aan gezondheid en veerkracht tegen ziekten door lichaamsbeweging zoals voetbal. Sport en lichaamsbeweging dragen bij aan de samenleving en de EU-burgers die gezonder worden.

Huidige situatie

Op 10 juni heeft het ECHA meegedeeld dat het Comité Risicobeoordeling (RAC) van ECHA het gebruik van toegevoegde microplastics ondersteunt en tegelijkertijd strengere criteria aanbeveelt voor biologisch afbreekbare polymeren. Dit om verspreiding en vervuiling van infillmateriaal te voorkomen.

In feite betekent dit een verbod van toegevoegde microplastics in het algemeen op kunstgrasvelden. Er zijn onderdelen van het RAC-advies die specifiek verwijzen naar het gebruik van microplastics als infillmateriaal op kunstgrasvelden. De RAC geeft als aanbeveling een volledig verbod met een overgangperiode van 6 jaar.

In de draft opinion stemt het SEAC in met de reikwijdte en de overgangperiodes voor verschillende productgroepen van het voorstel van de RAC. Het SEAC merkte op dat vervuiling door microplastics onomkeerbaar is en dat vroegtijdige maatregelen om emissies te verminderen gunstig kunnen zijn voor de samenleving. Daarom zijn er twee opties:

- i. Een volledig verbod met een overgangperiode van 6 jaar.
- ii. Een uitzondering op voorwaarde van risicobeheersmaatregelen om vervuiling van het synthetisch infillmateriaal van de kunstgrasvelden te beperken.



Op het moment heeft de SEAC geen voorkeur voor een van de twee opties. De adviezen van de comités (SEAC en RAC) van ECHA dragen bij aan het besluit van de Europese Commissie.

Een verbod heeft een realistische overgangperiode nodig

[Vanaf hier wordt met kunstgrasvelden uitsluitend bedoeld kunstgrasvelden met SBR-rubbergranulaat kunstgrasvelden en kunstgrasvelden met toegevoegde microplastics en niet alternatieven zoals organische infillmaterialen.]

De KNVB onderschrijft het rapport gedeeltelijk. De KNVB verwelkomt en onderschrijft de aanbevelingen van het rapport om een transitieperiode in te voeren. Verder is de KNVB als vertegenwoordiger van al het Nederlandse voetbal van jongste amateurvoetballer tot gelauwerde professional bijzonder verheugd over de uitzondering die aan bestaande velden zal worden toegekend.

In overeenstemming met andere belanghebbenden in de sport zoals de UEFA, verwelkomen wij het besluit om niet op korte termijn over te gaan tot een verbod van kunstgrasvelden. Een verbod op korte termijn van kunstgrasvelden heeft verstrekende maatschappelijke gevolgen en financiële consequenties voor het voetbal. Vergaande beperkingen of verboden zullen ongetwijfeld de continuïteit van een aanzienlijk aantal voetbalclubs in gevaar brengen.

Een direct verbod vormt een bedreiging voor grote delen van de Nederlandse bevolking om te sporten. De KNVB pleit voor het invoeren van een eerlijke en haalbare overgangperiode voor gemeenten en voetbalclubs om hun kunstgrasvelden en het type infillmateriaal te vervangen en/of aan te passen. Elk nieuw aangenomen beleid moet een aannemelijke overgangperiode respecteren en bieden om sportorganisaties en sportbeoefenaars te beschermen.

Wij stellen een overgangperiode van 12 jaar voor, op voorwaarde van passende alternatieven beschikbaar zijn. Hierdoor kunnen bestaande velden op een realistische manier (financieel) worden afgeschreven en blijft onderhoud mogelijk. Dit zal verwelkomd worden door sportverenigingen en lokale overheden die zorg en verantwoordelijkheid dragen voor de velden. Een verbod op nieuw aangelegde kunstgrasvelden kan in een eerder stadium worden ingevoerd. Hoewel wij niet genoeg kunnen benadrukken dat er een passend alternatief moet zijn om een verbod in te voeren. Als alternatieve infillmaterialen over een langere periode gefaseerd worden ingevoerd en daarmee microplastics en SBR-granulaat verdwijnen van de velden heeft dit als voordeel dat hier geleidelijk ervaring mee kan worden opgedaan. Dit zal de bereidheid doen toenemen.

Meerwaarde kunstgras

Het gebruik van kunstgrasvelden is in de Nederlandse recreatiesport steeds populairder geworden. In Nederland hebben wij ca. 6.000 wedstrijd velden, waarvan 2.320 kunstgrasvelden. 95% van de kunstgrasvelden betreft velden met rubbergranulaat.

Voetbalverenigingen in Nederland bepalen samen met gemeentes wat voor velden zij aanleggen. In samenspraak kiezen zij in het algemeen voor kunstgrasvelden vanwege de capaciteit: voetbalverenigingen hebben geen ruimte om uit te breiden met natuurgrasvelden. In dat geval biedt een kunstgrasveld kansen voor intensief en multifunctioneel sportgebruik.

De verhoogde capaciteit van kunstgrasvelden clubs en andere sportorganisaties verschillende voordelen. Door de weerbaarheid van kunstgrasvelden kunnen clubs ze intensiever gebruiken dan natuurgrasvelden. Zo laten kunstgras sportbeoefenaars toe om langer en vaker te trainen. Kunstgrasvelden zijn positief voor sportparticipatie.

Er is op dit moment geen duidelijk allesomvattend onderzoek naar het gebruik van infillmaterialen op sportvelden. Deze resultaten moeten beschikbaar zijn voor de sportwereld zodat een eenduidig beleid kan worden geformuleerd.



Zorgen over aannames van het rapport

De KNVB maakt zich echter grote zorgen over de algemene focus van het rapport. Het meeste onderzoek richt zich op de impact van beperkingen op infillproducerende bedrijven. Natuurlijk geldt dat het van belang is scherp te kijken naar de gevolgen voor het milieu, maar uiteindelijk zullen besluiten vooral ook impact hebben op gebruikers van kunstgrasvelden. Nieuw beleid en nieuwe beperkingen zullen gelden voor sport en voetbal op alle niveaus.

Het rapport gaat ervan uit dat (lokale) overheden sportorganisaties zullen helpen bij het financieren van (eventuele) extra kosten die zijn gemaakt in verband met het aanpassen en adopteren van nieuw beleid. Er is geen duidelijke bestaande toezegging dat de autoriteiten dit zullen doen.

De huidige verschillen in onderzoek maken het niet mogelijk om een coherent beleid te codificeren en zullen waarschijnlijk leiden tot de invoering van diverse beperkingen in de hele EU. Dit heeft een negatief effect op het concurrentievermogen van voetbalclubs. Vooral tussen EU-voetbalclubs en clubs die buiten de Unie zijn gevestigd.

Passende alternatieven

Passende alternatieven garanderen de continuïteit van de sport. De KNVB neemt graag haar verantwoordelijkheid. Momenteel adviseren wij clubs die kunstgras willen aanleggen over de richtlijnen en wettelijke normen. Daarnaast zorgen we er omwille van de speelbaarheid voor dat clubs hieraan voldoen. Het ontbreken van een goed alternatief en coherente informatie over de bestaande producten bemoeilijkt echter de ontwikkeling van regelgevende normen op verenigingsniveau.

Daarom roepen wij de experts en industrie op om alternatieven te ontwikkelen en doen wij een beroep op het ECHA. De huidige discussie over PAK's-waarden is te beperkt. In plaats van bepaalde waarden of producten te beperken of te verbieden, zou het beter zijn om duurzamere opties te ontwikkelen. Het ontwikkelen en bestuderen van betaalbare alternatieven voor de aan beperkingen onderworpen/verboden middelen en de afgeleiden zijn cruciaal om de continuïteit van voetbalclubs te waarborgen.

De KNVB werkt samen met verschillende partners uit de publieke en private sector om alternatieve mogelijkheden voor rubbergranulaat kunstgrasvelden te ontwikkelen. Momenteel is er niet direct een en betaalbaar alternatief. Naast de betaalbaarheid, moet het alternatief veilig zijn voor spelers, het speelplezier niet beïnvloeden en gunstig voor het milieu zijn.

In het kort:

- Een overgangperiode voor bestaande kunstgrasvelden is essentieel om de continuïteit en toegankelijkheid van sport te garanderen.
- In overweging moet worden genomen de positie van sportorganisaties en het dreigende operationele en financiële risico waarmee zij worden geconfronteerd als nationale, regionale of lokale autoriteiten niet de nodige financiële steun bieden.
- Ontwikkel en bestudeer de haalbaarheid van gezonde en duurzame alternatieven.
- Een realistische overgangperiode van 12 jaar voor bestaande kunstgrasvelden, op voorwaarde dat alternatieven beschikbaar zijn. Onderhoud in deze periode van 12 jaar moet worden toegestaan.